

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 341-1887)

Originalt emne

Havnen

Havnen/Havnebane, Havnespor

Jernbanevæsen

Jernbanevæsen/Jernbanevæsen i Almindelighed

Jernbanevæsen/Østbanen

Jorder

Jorder/Salg og Afstaaelse af Grunde

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 3. november 1887](#)
- 2) [Byrådsmødet den 17. maj 1888](#)
- 3) [Byrådsmødet den 7. juni 1888](#)
- 4) [Byrådsmødet den 29. august 1889](#)
- 5) [Byrådsmødet den 26. september 1889](#)
- 6) [Byrådsmødet den 17. oktober 1889](#)
- 7) [Byrådsmødet den 24. marts 1890](#)
- 8) [Byrådsmødet den 28. august 1890](#)
- 9) [Byrådsmødet den 25. juni 1891](#)
- 10) [Byrådsmødet den 17. december 1891](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 3. november 1887 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

I en Skrivelse af 17de September d. M. havde Generaldirektoratet for de danske Statsbaner anmodet om Tilladelse til at indhegne den Del af det langs Kystvejen gaaende Jærnbanespor, der befares af Togene til Ris Skov, med et Stakit, der skulde sættes 7 á 7½ Fod fra Midten af Sporbanen ud imod den til den ny opførte Havneplads vendende Side af Sporet.

Som Betingelse for, at en slig Tilladelse meddeles, havde Havneudvalget tilraadet:

- 1, at Overgange imellem Kystvejen og den ny Havneplads skulle bevares paa de samme Steder, hvor der findes Overgange ved det nuværende Stakit;
- 2, at Statsbanerne skulde udstede en Deklaration om, at den dem meddelte Tilladelse til at sætte et Stakit paa det Havnen tilhørende Terræn ikke tillige medførte nogen Ejendomsret til selve det saaledes indtagne Areal;
- 3, at Stakittet, der oprindelig var paatænkt som er Staaltraadshegn, skulde fjæernes, saa snart Togene til Ris Skov hørte op med at gaa.

Medens Statsbanerne ikke havde haft noget imod at indgaa paa de to første Betingelser, havde de med Hensyn til det 3die Punkt fastholdt deres begjæring om Tilladelse til at sætte et Hegn, der ikke skulde borttages, men dette Forlangende havde Udvalget for Havnevæsenet modsat sig, da det formentes, dels at Af og Paalæsning af Jærnbanevogne fra Sporet derved vilde besværliggjøres og dels, at der ved et faststaaende Hegn vilde afskæres ca. 600 Kv. Al. af Havnens Areal, som man ikke saa tilstrækkelig Grund til at undvære.

Efter at Sagen var drøftet, blev den sendt tilbage til Havneudvalget for at blive foretaget paa ny i forbindelse med Forhandlingerne om Sporlægningsen i det hele taget paa den ny Havneplads.

Uddrag fra byrådsmødet den 17. maj 1888 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

Fra Udvalget for Havnevæsenet var der fremsendt følgende Forslag fra Havneingeniøren af

24de f. M.:

"Ved at fremsende Plan med Angivelse af de Jærnbanespor, som i Anledning af det nye Havneanlæg paatænkes ved Aarhus Havn, tillader jeg mig at bemærke: Langs det nye nordre Bolværk lægges Dobbeltspor med to Forbindelsesspor: det nordligste fortsættes med en 400 Fods Kurve til det gennemgaaende Spor, med nogen Regulering af dette, omtrent ud for Midten af Skolebakken. Langs det nyt vestre Bolværk lægges Dobbeltspor med to Forbindelsesspor: det østlige fortsættes mod Syd til Forening med det langs den ældre Havns nordlige Side værende Enkeltspor, og det vestlige fortsættes dels mod Nord til det gennemgaaende Syd for Indkjørselen til Havnepladsen ved Borrebækken, dels til samme Hovedspor ved den ældre Havns Nordside. Disse Spor holdes paa Strækningen langs Bolværkerne i Afstande af 12 Fod fra disse og mod 6 Fods Mellemrum til Opstilling af Bukke under Losningen til de fornødne Stilladser. Endvidere tilvejebringes Spor langs det projekterede nye Pakhus vestre Side. De paa den ældre Mole angivne Spor ville ikke kunne anlægges, forinden denne Mole er udvidet ud imod den nye Havn, men Hensyn maa tages til deres Placering. Det vilde være ønskeligt, at Sporlægningen kunde paabegyndes i dette Efteraar."

Udvalget havde under 28de f. M. i Anledning heraf ytret:

"Ved at fremsende denne Skrivelse med Plan til de Jærnbanespor, som ønskes ved det nye Havneanlæg, skal Havneudvalget slutte sig til dette Forslag.

I Forbindelse hermed tilbagesendes det Havneudvalget under 3dje Novbr. f. A. til fornyet Overvejelse tilstillede Andragende fra de danske Statsbaner om Indhegning ind imod Havnepladsen af den Del af Sporstrækningen ved den nye Havnepladsen, idet bemærkes, at Udvalget maa henholde sig til sin Udtalelse i Skrivelse af 31te Oktbr. f. A."

Efter at Sagen foreløbig var drøftet, blev den udsat til næste Møde.

(Se Mødet den 3die Novbr. 1887).

Uddrag fra byrådsmødet den 7. juni 1888 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

Den videre Behandling af den fra forrige Møde udsatte Sag angaaende Anlæg af

Jærnbanespor paa den nye Havneplads blev udsat, indtil Sagen Nr. 192/88 angaaende Opførelsen af et nyt Havnepakhus er afgjort.

Uddrag fra byrådsmødet den 29. august 1889 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

Da det paa Grund af den forestaaende Ombygning af Søndre Moles Bolværk er meget ønskeligt, at der lægges Jærnbanespor ved den ny Havns nordre Bolværk med Tilslutning til det gennemgaaende Spor imellem Hoved- og Østbanegaarden, havde udvalget for Havnevæsenet i Skrivelse af 28de d. M. foreslaaet, at Byraadet skulde anmode Jærnbanebestyrelsen om allerede i dette Efteraar at udføre Sporlægningen som Dobbeltspor langs nævnte Bolværk med tilhørende Forbindelsesspor, idet Udvalget derhos havde oplyst, at det foreslaaede Anlæg er indbefattet i den større Plan til Sporlægning paa Havnepladsen (se Mødet den 24de januar), som paa Grund af fraværende Forhandlinger om Beliggenheden af den ny Toldkammerbygning endnu ikke har kunnet fastlaas, men som paa det nævnte Sted er ganske uafhængig af denne Bygning.

Denne Indstilling besluttede Byraadet at tage til Følge og i Overensstemmelse hermed blev der derfor tilskrevet Generaldirektoratet for Statsbanedriften det fornødne under 31de Avgust. (Se Mødet den 26de September.)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. september 1889 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

Som svar paa den skrivelse, der afgik til Generaldirektoratet for Statsbanedriften i medfør af den i mødet den 29de august tagne beslutning, var der under 21de d. m. fra ovennævnte Generaldirektorat modtaget følgende skrivelse:

"I anledning af Byraadets skrivelse af 31te f. M. angaaende en udvidelse af havnesporene i Aarhus undlader jeg ikke at meddele, at jeg, indtil en endelig plan til sporanlæg paa havnepladsen er vedtaget, maa anse det for rigtigt, at de ikke fra Statsbanedriftens side

søges tilvejebragt midler til en delvis udvidelse af havnesporene, som muligen vil komme til at kollidere med den endelige plan, men at jeg skal være villig til at lade den ønskede udvidelse bringe ti l udførelse, saafremt Byraadet erklærer sig villigt til at refundere statsbanedriften samtlige udgifter ved sporenes anlæg og vedligeholdelse efter regning fra Statsbanedriften.

Saaframt den nu ønskede sporudvidelser senere maatte vise sig at falde ind under den endelige plan, skal jeg endvidere være villig til da at indstille til Indenrigsministeriets, at statsbanedriften overtager dette sporanlæg paa basis af den sædvanlige fordeling imellem Kommune og Statsbanedriften af udgifterne ved havnesporanlæg, dog i ethvert tilfælde ikke før i Finansaaret 1890 - 91.

Om hvorvidt Byraadet efter overstaaende fastholder ønsket om, at den paatænkte sporudvidelse finder sted i dette efteraar, udbedes en behagelig meddelelse, idet jeg skal tilføje, at der eventuelt for benyttelsen af de omhandlede spor maa gjælde der samme regler som for de øvrige havnespor, og at udgifterne til deres anlæg ere anslaaede til ialt 8550 Kr."

Man besluttede at indhente erklæring af Udvalget for Havnevæsenet. (se mødet den 17de Oktober.)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. oktober 1889 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

Efter at have modtaget Erklæring fra Udvalget for Havnevæsenet over den i Mødet den 26de f. M. fremlagte Skrivelse fra Generaldirektoratet for Statsbanedriften af 21de f. M. besluttede Byraadet at indgaa paa de i denne Skrivelse fremsatte Betingelser for Anlægget af et Jærnbanespor langs det nye Havnebassins nordre Bolværk. Bekostningen herved, der er anslaaet til 8550 Kroner, afholdes dels af det paa Havnebudgettets Konto 6 b 4 opførte Beløb af 4200 Kroner, og dels afholdes den af Havnekassen som extraordinær Versurpost med 4350 Kroner.

Uddrag fra byrådsmødet den 24. marts 1890 - side 3

[Til første side](#)

(J. Nr. 341-1887)

Efter Forslag af Udvalget for Havnevæsenet i Skrivelse af 10de d. M. vedtog man at tilskrive Generaldirektoratet for Statsbanedriften med Anmodning om, at de paa en med Udvalgets Skrivelse fulgt Plan afsatte Spor langs det ny Havnebassins vestre Bolværk og langs det ny Havnepakhus maa blive lagte endnu i Aar og saa vidt muligt med de af Udvalget foreslaaede midlertidige Forbindelsesspor, idet man dog forventede, at der ikke dertil fra Havnens Side vil fordres større Tilskud end det paa dens Budget dertil disponible Beløb af 3000 Kr.

(Se Mødet den 17de Oktober 1889 og herefter den 28de August.)

Uddrag fra byrådsmødet den 28. august 1890 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

I Anledning af de til Generaldirektoratet for Statabanedriften henholdsvis under 25de Marts og 23de Maj skete Henvendelser om Nedlægning af forskellige Havnespor, se Møderne den 24de marts under Sag 341/87 og den 22de Maj under Sag 192/90, var der under 15de f. M. fra nævnte Autoritet modtaget følgende Skrivelse:

"I Anledning af det ærede Byraads Skrivelse af 25de Marts og 23de Maj d. A. angaaende en Udvidelse af Havnesporene i Aarhus Skal jeg, i forbindelse med den mundtlige Forhandling, som den 5te ds. fandt sted mellem delegerede af Byraadet og Afdelingschef Bayer, ikke undlade at meddele, at jeg først, naar Planen for Havneudvidelsen i sin Helhed er endelig vedtaget af Byraadet og tiltraadt af Statsbanedriften, vil kunne indgaa til Indenrigsministeriet med Indstilling om, at Statsbanedriften deltager i Udgiften ved Sporanlægget.

Derimod vil jeg, saafremt det maatte være Byraadet magtpaaliggende allerede nu at erholde en Del af Sporanlægget udført, kunne indgaa paa, at dette sker paa lignende Vilkaar, som i Følge min Skrivelse af 21de September f. A. lagdes til Grund for det Sporanlæg, som ønskedes udført ved det ny Havnebassins nordre Bolværk, altsaa

saaledes, at Arbejdet udføres ved Statsbanedriftens Foranstaltning, imod at Kommunen refunderer dermed forbundne Udgifter efter Regning, og skal jeg derhos være villig til til sin Tid at indstille til Indenrigsministeriet, at de fornødne Midler bevilges til at Statsbanedriften indløser de foran omhandlede Spor, for saa vidt de maatte falde ind under den endelige af begge Partner vedtagne Plan, alt dog kun paa Betingelse af, at Fordeling mellem Kommunen og Statsbanedriften af Udgifterne ved Havnesporanlægget og fremtidig Vedligeholdelse finder Sted efter følgende Regler:

1. Arbejderne ved Sporanlægget deles paa følgende Maade imellem Kommunen og Statsbanedriften:

- a. Arbejdet ved Sporets Lægning inklusive Levering af de fornødne Spormaterialier (Skinner med Forbindelsdele og Sveller) sket ved Statsbanedriften Foranstaltning og paa dens Bekostning.
- b. Alt andet Arbejde (Jordarbejde, Tilvejebringelse af Ballast, Shaussering, Brolægning, Vandafløbs Fremstilling m. m.) udføres ved Kommunens Foranstaltning og for sammes Regning.

2. For den fremtidige Vedligeholdelse af hele den paa Kommunens Grund beliggende, saa vel gamle som ny Del af Havnesporanlægget fastsættes følgende Regler:

- a. Statsbanedriften vedligeholder paa egen Bekostning selve Sporet, idet den dertil leverer de fornødne Sveller, Skinner og Forbindelsesdele og udfører det derved fornødne Arbejde.

Den til Sporets Justering fornødne Ballast leverede af Kommunen paa Forbrugsstedet eller betales Statsbanedriften efter Regning.

- b. Al Vedligeholdelse og Renholdelse af Pladsen i og uden for Sporet saa vel som den for Jærnbanevognfærdselen fornødne Renholdelse af selve Sporet paahviler Kommunen, Skulde paa Grund af særlige Forhold (Islæg i Havnen) Trafikken mellem Station og Havn blive standset, vil dog Renholdelsen af det spor over Havnepladsen, der tjener som Forbindelsesspor mellem de to Stationer, saa længe saadan Stansning varer, og for saa vidt Forbindelsestrafikken mellem de to Stationer kræve den, blive udført og bekostet af Statsbanedriften.

- c. Skulde det til Vedligeholdelsen af Sporet blive nødvendigt at opbryde Shaussering eller Brolægning, da maa Statsbanedriften rekvirere saadant Arbejde udført af Kommunen, hvem det tillige paahviler at drage Omsorg for Retableringen, alt paa Kommunens

Bekostning, og skulde det af hensyn til Vedligeholdelsen af Bolværkerne m. m. blive nødvendigt at afbryde Spor, da maa Kommunen rekvirere saadant Arbejde udført af Statsbanedriften, som ogsaa vil drage Omsorg for Retableringen, alt paa sidstnævntes Bekostning.

Om hvorvidt Byraadet allerede nu maatte ønske en Del af Sporanlægget udført ved Statsbanedriftens Foranstaltning imod eventuel Refusion af de dermed forbundne Udgifter, tilader jeg mig at imødesee en behagelig Meddelelse og dermed Plan over saadant Anlæg, ligesom jeg imødeser det ærede Byraads Tiltrædelse af de foran meddelte Betingelser for Anlæg og fremtidig Vedligeholdelse m. m."

Herpaa var der under 29de f. M. tilskrevne Generaldirektoratet saaledes:

"I Anledning af Generaldirektoratets Skrivelse af 15de d. M. om Sporlægning ved den nye Havn og Sporenes Vedligeholdelse undlader man ikke at meddele, at Spørgsmaalet om den endelige Plan for Sporene navnlig er afhængig af den nye Toldbygning Placeret, hvilken endnu ikke er bestemt. Det nye Pakhus' Opførelse og dets Fuldførelse i September Maaned d. A. ligesom de fuldførte Bolværker ved den nye Havns vestre Side ved den nye 10 Tons Kran paa en Strækning af ca. 700 Fod fordre imidlertid med Nødvendighed Sporanlæg, for at disse betydelige og Kostbare Anlæg kunne blive benyttede. Man tillader sig derfor at henlede Generaldirektoratets Opmærksomhed paa der formaalstjenlige i, at disse Spor som tidligere angivet snarlig fremstilles i en saadan Udstrækning, at der langs nævnte Bolværk lægges 2 Spor med Forbindelse saavel mod syd som Nord til de bestaaende Spor. Der er formentlig ingen Tvivl om, at disse Spor i Hovedsagen ville indgaa i de permanente Sporanlæg ved Havnen, og man finder derfor ingen Betænkelighed ved at søge Ministeriets Approbation paa, at Havnen foreløbig afholder de Udgifter, som Sporenes Lægning foranledige, mod senere Refusion fra Statsbanen af Udgifterne til Skinner, Sveller og Forbindelsesdele, Sporskifter m. V., saaledes som anført i Generaldir. Skrivelse af 15de d. M. under Post 1a og 1 b. Med Hensyn til Drøftelsen af de øvrige i Generaldirektoratets Skrivelse opkastede Betingelser tillader man sig senere at komme nærmere ind herpaa, naar den endelige Sporplan kan vedtages, medens man er villig til for de Spor, som nu ønskes lagte, at lade de Regler gjælde saavel hvad Omlægning som Vedligeholdelse angaar, der senere maatte blive vedtagne efter som Overenskomst. Da man endnu ikke kan tage endelig Bestemmelse om de langs Pakhusets vestre Side projekterede Spor, vil man foreløbig lade disses Anlæg henstaa.

For at kunne gjøre Indstilling om Bevilling af Pengemidler anmoder Byraadet om at faae opgivet den Sum, som der kan blive Tale om, at havnen forskudsvis maatte udrede til de Spor og Sporforbindelser, der efter det foranførte og som Skitseret paa medfølgende alt tidligere fremsendte Plan vilde fordres."

Hvorpaa Generaldirektoratet i Skrivelse af 8de d. M. havde meddelt, at der fra Statsbanedriftens side intet var til Hinder for, at de Spor langs den ny vestre Havnemole, der tillige ville kunne betjene den østre side af Havnepakhuset og saavel mod Nord som Syd sættes i Forbindelse med de nu eksisterende Spor, anlægges ved Statsbanedriftens Foranstaltning og paabegyndes, saasnart Byraadet ved skriftlig Henvendelse derom til Banechefen i Aarhus udtaler Ønske om, at det skal ske, ligesom ogsaa Generaldirektoratet henviser Byraadet til hos nævnte Embedsmand at erholde Oplysning om, hvad Bekostningen vil blive ved Anlægget efter Beskaffenheden af det Vejmateriale, der agtes benyttet paa den paagældende Strækning.

Sluttelig udtaler Generalsirektoratet, at da der i Byraadets Ovennævnte Skrivelse ikke er afgivet nogen Erklæring om, hvorvist Byraadet vil indgaa paa de Bestemmelser angaaende den fremtidige Vedligeholdelse, Renholdelse m. m. af samtlige Havnespor, som ere angivne i Generaldirektoratets Skrivelse af 15de f. M., maa det udtrykkeligt gjentage, at Betingelsen for, at det kan anbefale til Indenrigsministeriet at refundere Havnen Udgifterne ved det omhandlede Sporanlæg, forsaavidt dette maatte blive en Del af de endelig vedtagne Havnespor, ligesom overhovedet at bevilge Midler til Gjennemførelsen af disse, er, at de ovenfor omtalte Bestemmelser for Vedligeholdelsen, Renholdelsen m. m. af samtlige saavel ældre som nyere Havnespor fuldt ud tilstræbes af Havnebestyrelsen.

Dernæst var der under 25de d. M. fra Banechefen for Jylland og Fyn modtaget en Skrivelse, hvori det meddeles, at Bekostningen ved Nedlægningen af de omhandlede Spor i Følge et Kalkulatorisk Overslag vil udgjøre 26,000 Kr. hvoraf ca. 24,000 kr. forskudsvis affholdes af Havnen og senere at fornøden Finanslovsbevilling er given og Overenskomst angaaende Vedligeholdelse og Renholdelse truffen, godtgjøres af Statsbanerne, medens ca. 2000 Kr. som vedrørende Jordarbejde og Ballast affholdes af Havnen uden senere Erstatning fra Statsbanernes Side.

Efter at sagen var drøftet, vedtog man at indgaa til Indenrigsministeriet med Anmodning om Tiladelse til at lade Havnekassen forskudsvis udrede det omhandlede Beløb af ca. 24,000 Kr. til Nedlægning af de ovennævnte Havnespor, idet man forbeholdt Spørgsmaalet om

Uddrag fra byrådsmødet den 25. juni 1891 - side 1

Til første side

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

I Sagen angaaende Sporlægning paa den ny Havneplads er der under 12te September f. A. modtaget en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 10de f. M., hvorved Ministeriet tillader, at der udover det paa Havnenens Budget allerede i saa Henseende tilstedeværende Beløb paa 1000 kr. forskudsvis maa udredes ca. 24,000 Kr. af Havnekassens Midler til Udførelsen af det i Mødet den 28de August f. A. omhandlede Sporanlæg lange det vestre Bolværk ved det ny Bassin, hvilket Anlæg derefter er bragt til Udførelse, idet Byraadet i Skrivelse til Generaldirektoratet for Statsbanerne af 16de September f. U. dog forbeholdt sig sin Stilling til den fra Banernes Side rejste Fordring om, at den fremtidige Vedligeholdelse og Renholdelse af Jæmbanesporene skal overgaa paa Havnevæsenet, til hvilket Spørgsmaal man senere agtede at komme tilbage.

Under 29de April d. A. var der derpaa fra Generaldirektøren for Statsbanedriften modtaget en Skrivelse, hvori denne, næst at meddele, at Statsbanedriften af Indenrigs= Indenrigsministeriet er bleven bemyndiget til at disponere over de fornødne Midler til den paatænkte og delvis udførte Udvidelse af Sporanlægget ved Aarhus Havn under Forudsætning af, at der opnaas Enighed med Byraadet angaaende Fordelingen af, Udgifterne ved Anlægget og den fremtidige Vedligeholdelse af Sporene, forespørger, om Byraadet nu ser sig i Stand til at indgaa paa de i Statsbanernes Skrivelse af 15de Juli f. A. , se Byraadsforhandl. for 1890 Side 155, opstillide Betingelser for Statsbanernes Deltagelse i Udgifterne ved Sporanlægget, hvorhos Generaldirektøren udbeder sig forelagt en fuldstændig samlet Plan for Udvidelsesarbejderne, saaledes som disse ønskes af Byraadet.

Under 22de d. M. har nævnte Generaldirektør endvidere tilskrevet Byraadet, at der, før Byraadet endelig har tiltraadt de her omhandlede Betingelser, ikke kan paaføres Statsbanerne nogen Udgift til Sporudvidelsen i Regning, samt at Statsbanerne maa have Afgjørelse af dette Spørgsmaal inden Udgangen af denne Maaned, da Statsbanedriften i modsat Fald ser sig nødsaget til at tilstille Byraadet Regning paa Driftens Udlæg.

I Anledning heraf vedtog Byraadet efter Havnevalgets Forslag at tilskrive Generaldirektøren for Statsbanedriften saaledes:

"Ved i Henhold til Generaldirektoratets Skrivelse af 29de April d. A. og 22de d. M. til Aarhus Byraad at fremsende en Plan til de ny Spor anlæg ved Aarhus Havn skal man bemærke, at kun den Del, som vedrører den mellemste Mole (gl. nordre) kan betragtes som et endeligt Forslag, da Varehusets Situering paa den er bestemt. Derimod er den endnu uafgjorte Beliggenhed af en ny Toldbod bestemmende for en Del af de øvrige Spor, Det gennemgaaende Spor over Pladsen Nord for den gamle Havn vil saaledes bortfalde, saafremt Toldboden skal ligge paa den, og maatte da erstattes af Spor vest for Havnepakhuset. Udrykning af Bolværket langs Dampskibsbroen og udfor Brogade vil man af Hensyn til Jærnbaneforbindelsen og for at faa bedre Forhold for Færdselen i det hele forelaa foretaget efter den punkrerede Linie, naar Dampskibsbroen i de nærmeste Aar skal ombyffes of da forandres fra aaben Bro til fast Bolværk med Brolægning. Ombygning af det kun 12 Aar gamle særdeles gode Egetræs Bolværk ud for Brogade vil medføre en ellers unødvendig Bekostning af 25 á 30,000 Kr., og det er saaledes at ikke ringe Beløb, som Havnen bruger til Forbedring af Færdselsforholdene i Forbindelse med, at der er kjøbt en Ejendom i Revet ligefor Mindebro til Anlæg af en Forbindelsesgade.

Hvad angaar Jærnbanens Fordring om, at Aarhus Havn fremtidig skulde paatage sig Renholdelse og delvis Vedligeholdelse af Sporerne paa hele Havneterrænet, kan Byraadet ikke se, at den Omstændighed, at Havnesporerne udvides, hvorved der bliver en større Trafik for Banen, er Grund til at ophæve de Overenskomster, som ere trufne om de eksisterende Spor ved Havnen, hvorefter disse renholdes af Jærnbanen selv. Det er formentlig ogsaa klart, at Jærnbanen paa en langt mere tilfredsstillende Maade er i Stand til at besørge disse Arbejder end Havnen. Dels har den en i disse Arbejder øvet Kolonne med de fornødne Redskaber stadig til Disposition, dels kan den under Islag i ganske kort Tid ved at lade et Lokomotiv passere Sporerne bryde Isen i Fordybningerne ved Skinnerne, saa at de kunne passere af Jærnbanevognene, saaledes som det saa ofte gjøres. Ligeoverfor saadanne Forhold staa Havneautoriteterne hjælpeløse, og de Krav, som kunne rejses fra Jærnbanens Side om hurtig Rengjøring, kunne ikke opfyldes til Skade for Trafikken. Det vil desuden for Havnen blive en betydelig aarlig Udgift, som her er Tale om, og langt overstige hvad det koster Banen.

Ved den ovenomtalte Udvidelse af Havnepladsen, ved Udflytningen af Bolværkstrækningen

vil der være slet et væsenlig Skridt til, at en mere direkte gennemgaaende Trafik mellem de to Banegaarde kan fremmes, og det synes, hvad ogsaa i Skrivelse af 15/7 90 Post 2 b i hvert Fald delvis indrømmes, naturlig, at Jærnbansen alene bærer Udgiften ved Renholdelsen m.m. af de væsentligst i Jærnbansens egen Interesse anlagte Forbindelsesspor.

Man tillader sig derfor at foreslaa som en heldig Ordning 1) at Renholde og delvis Vedligeholdelse af de ældre Spor og forbindelser mellem Banegaardene paahvile Jærnbansen som hidtil; 2) at der i saa Henseende for de ny Spors Vedkommende træffes en Ordning saaledes, at Jærnbansen renser Sporene for at nærmere bestemt Vederlag fra Havnen; 3) at Betaling for de Spor, som nu ere lagte, og hvortil Bevilling er givet paa Finansloven, opgjøres som hidtil med Betaling for Havnen for Jordarbejdet og Ballast; 4) at Sporene paa den midterste Mole fortsættes fra de ved Vestre Bolværk i ny Havn nedlagte Spor og fuldføres i dette Aar med de angivne Drejeskiver og Forbindelsesspor. Disse Spor ville være at indtætte til Brolægning paa hele Strækningen.

Idet man saaledes formener at have imødekommet Jærnbansens Fordringer paa meget væsentlige Punkter, tillader man sig at imødesæ Generaldirektoratets nærmere Meddelelse i ommeldte Henseende."

En i Overensstemmelse hermed udfærdiget Skrivelse afgik den 27de Juni. (Se Mødet den 17de Decbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 17. december 1891 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1887)

Som Svar paa Byraadets Skrivelse af 27de Juni d. A. (Se Mødet den 25de f. M.) havde Generaldirektøren for Statsbanedriften i Skrivelse af 11te Juli (Journ. Nr. III 8384) bemærket, at han maatte fastholde de i sin Skrivelse af 15de Juli f. A. opstillede Betingelser for Vedligeholdelsen og Renholdelsen af Havnesporene, men at han dog skulde være villig til at lade Statsbanedriften udføre Renholdelsen af Sporene, saafremt Byraadet vilde refundere de derved foranledigede Udgifter efter Regning. Generaldirektøren havde derhos tilføjet, at forinden Byraadet tiltraadte disse Betingelser, saa han sig ikke i Stand til at foretage videre til Sagens yderligere Fremme.

Havneudvalget havde efter Modtagelsen af denne Skrivelse paa ny forhandlet mundtligt med Jærnbaneautoriteterne om denne Sag, hvorpaa der under 9de Oktober var modtaget en Skrivelse (Journ. Nr. III Nr. 11844) fra Generaldirektøren, hvori der i Henhold til derom mundtlig fremsat Anmodning oplyses, at de aarlige Udgifter ved Sporenes Renholdelse - ogsaa for Sne og Is - formenes at kunne anslaas til ca. 2000 Kr., for hvilken Sum Statsbanedriften er villig til at overtage disse Renholdelsesarbejder.

Som Svar paa denne Skrivelse tilskrev man under 17de f. M. Generaldirektøren, at den nævnte Sum af 2000 Kr. ikke var saa lidt større, end man havde gjort Regning paa, og større end Havnen ret vel kunde afse i dette Øjemed, hvorfor man foreslog, at Betalingen nedsattes til 1500 Kr., som man var villig til at optage paa Havnens Budget for 1892 i det nævnte Øjemed.

Herpaa svarede Generaldirektøren i Skrivelse af 3dje d. M. (Jour. Nr. III 13,776) saalydende:

"Idet jeg efter Modtagelsen af det ærede Byraads Skrivelse af 17de f. M. forudsætter, at Raadet nu er villig til at indgaa paa de i min Skrivelse af 15de Juli f. A. anførte Betingelser for Udvidelsen af Sporkomplekset ved Aarhus Havn samt Regler for den fremtidige Vedligeholdelse og Renholdelse af samtlige Havnespor, skal jeg tillade mig at meddele, at jeg under den nævnte Forudsætning skal være villig til at lade Statsbanedriften overtage Arbejdet ved Renholdelsen af Aarhus Havnespor i Aaret 1892 for en Betaling af 1500 Kroner, og at man derefter vil tage under nærmere Overvejelse, hvilken Betaling der bør udredes for det nævnte Arbejde, naar den forestaaende Udvidelse af Havnesporene har fundet Sted." -

Toges til Efterretning.